Lieta Nr.A420250522 AA43-0124-25/9
ECLI:LV:ADAT:2025:0129.A420250522.13.S

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA
SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2025.gada 29.janvārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā: tiesnese referente Santa Liniņa, tiesneses Irina Kaļiņina un Roze Paegle

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Tukuma novada domes 2022.gada 27.jūlija lēmuma (prot. Nr.12, 53.§) atcelšanu, sakarā ar atbildētājas Tukuma novada domes un trešās personas /pers. B/ apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2024.gada 22.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Trešā persona /pers. B/ iesniedza Tukuma novada būvvaldē (turpmāk – būvvalde) paskaidrojuma rakstu dzīvojamās mājas kanalizācijas ārējā inženiertīkla un notekūdeņu attīrīšanas inženierbūves izbūvei trešās personās nekustamajā īpašumā /Nosaukums A/, Zemītes pagastā, Tukuma novadā, kadastra apzīmējums /numurs A/(turpmāk – nekustamais īpašums /Nosaukums A/).

Ar būvvaldes 2022.gada 23.marta lēmumu būvniecības lietā Nr. BIS-BL-442545-4479 minētā būvniecības iecere tika akceptēta, izdarot atzīmi paskaidrojuma rakstā. 2022.gada 12.aprīlī būvvalde paskaidrojuma rakstā veica atzīmi par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi.

Pieteicējs /pers. A/ vērsās Tukuma novada domē (turpmāk – dome) ar apstrīdēšanas iesniegumu, iebilstot pret būvniecības ieceres akceptu, jo būvniecības iecere netika saskaņota ar pieteicēju, lai gan tā aizskar pieteicēja nekustamo īpašumu /Nosaukums B/, Zemītes pagastā, Tukuma novadā, kadastra apzīmējums /numurs B/(turpmāk – nekustamais īpašums /Nosaukums B/).

Ar domes 2022.gada 27.jūlija lēmumu (prot. Nr. 12, 53.§) būvvaldes lēmumi par atzīmju veikšanu paskaidrojuma rakstā atstāti negrozīti. Lēmuma pamatojumā norādīts, ka strīdus inženiertīkls projektēts 3 metru attālumā no pieteicēja zemesgabala robežas, ievērojot Aizsargjoslu likuma 19.panta otrās daļas 1., 3.punktu. Tādējādi pieteicēja saskaņojums nav nepieciešams.

[2] Pieteicējs iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par domes 2022.gada 27.jūlija lēmuma (prot. Nr. 12, 53.§) (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minēto.

[2.1] Lokālā kanalizācija izbūvēta aptuveni 2,5 – 4 metru attālumā no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ robežas lauku teritorijā, neievērojot Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.240) 132.punktu, saskaņā ar kuru jaunbūvējamās būves izvieto ne tuvāk par 4 metriem no zemes vienības robežām.

[2.2] Būvvalde strīdus kanalizācijas būvi nepamatoti nodefinējusi par pazemes inženiertīklu, taču strīds nav par pazemes inženiertīkliem un to aizsargjoslām, bet par kanalizācijas būvi – nehermētiskiem akas grodiem, plastmasas caurulēm, kurām savienojumu vietas aizpildītas ar neatbilstošu līdzekli – montāžas putām – un infiltrācijas lauku aptuveni 3 metri no pieteicēja zemes robežas. Tādējādi kanalizācijas sastāvs nonāks pieteicēja īpašumā, radot zemes un gruntsūdeņu piesārņojumu. Infiltrācijas lauka emisijas vietas minimālais attālums nevar atrasties tuvāk par 30 metriem no blakus esoša nekustamā īpašuma robežas.

[2.3] Pārsūdzētajā lēmumā nav vērtēts jautājums par bojātām koka saknēm rakšanas darbu laikā, kā arī nav ņemts vērā augstais gruntsūdeņu līmenis un pieteicēja pļavas iespējamā pārpurvošanās kanalizācijas izvades dēļ (bojājot zemes un ūdens kvalitāti, liedzot to pļaut ar tehniku).

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2024.gada 22.janvāra spriedumu pieteicēja pieteikums apmierināts un pārsūdzētais lēmums atcelts ar tā pieņemšanas dienu.

Spriedums pamatots ar turpmāk minēto.

[3.1] Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 19.panta otro daļu aizsargjosla gar pašteces kanalizācijas vadiem ir 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.

No būvniecības dokumentācijas tiesa konstatēja, ka strīdus betona grodu aka ar tajā projektētajiem cauruļvadiem atrodas 3 metru attālumā no pieteicēja zemesgabala robežas. Savukārt 2022.gada 28.septembra izpildmērījumu plānā redzams, ka strīdus betonu grodu aka ar tajā projektētajiem cauruļvadiem atrodas 3,43 metru attālumā no pieteicēja zemesgabala robežas, bet infiltrācijas sadales aka ar tajā projektētajiem cauruļvadiem atrodas 6 metru attālumā no pieteicēja zemesgabala robežas.

Šādos apstākļos tiesa nekonstatēja pārkāpumus kanalizācijas cauruļvadu izbūvē projekta ietvaros. Būvniecībā ir ievērots Aizsargjoslu likuma 19.panta otrās daļas 3.punktā izvirzītais nosacījums par 3 metru attālumu – aizsargjoslas platums nav pārkāpts.

[3.2] Kanalizācijas septiķis – betonu grodu aka – ir kanalizācijas iekārtas sastāvdaļa, kas nodrošina notekūdeņu attīrīšanu. Līdz ar to saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 28.panta ceturto daļu aizsargjoslas nosaka no attīrīšanas ietaises objekta ārējās robežas vai ārējās malas.

Atbilstoši paskaidrojuma raksta skaidrojošā aprakstā norādītajai izmantojamo materiālu specifikācijai betona grodu akas diametrs ir 1 m. No izpildmērījumu plāna konstatējams, ka mērījumi veikti no strīdus betonu grodu akas vidus līdz pieteicēja zemesgabala robežai. Līdz ar to no betonu grodu akas malas līdz pieteicēja zemesgabala robežai ir 2,93 metri (3,43 m – 0,50 m = 2,93 m). Līdz ar to 3 metru attālums nav ticis ievērots.

Šādos apstākļos ir piemērojams noteikumu Nr.240 132.punkts, kas noteic, ka jaunbūvējamās būves izvieto ne tuvāk par 4 metriem no kaimiņa zemes vienības robežas.

[3.3] Lietas materiāliem pievienotie fotouzņēmumi apliecina, ka cauruļvadu hermetizācija veikta ar montāžas putām. Secināms, ka izvēlētais risinājums ir neatbilstošs un nepareizs.

[3.4] Atbilstoši paskaidrojuma rakstam nekustamajā īpašumā /Nosaukums A/ plānots izbūvēt atklātu filtrācijas lauku. Šādā gadījumā atbilstoši Aizsargjoslu likuma 28.panta trešās daļas 4.punktam ir jāievēro 50 metru plata aizsargjosla.

Tā kā infiltrācijas sadales aka atrodas 6 metru attālumā no pieteicēja zemesgabala robežas, savukārt infiltrācijas lauks atrodas vēl tuvāk par 6 metriem no nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ robežas, secināms, ka būvniecībā nav ievērots Aizsargjoslu likuma 28.panta trešās daļas 4.punktā izvirzītais nosacījums par 50 metru aizsargjoslas platumu.

[3.5] Pieteicējs kategoriski iebilst attīrīšanas iekārtas betona elementu grodu akas un infiltrācijas lauka būvniecībai nekustamā īpašuma /Nosaukums B/ tiešā tuvumā. Tā kā būvniecībai nav saņemts pieteicēja saskaņojums, attīrīšanas iekārtu būvniecība, novietojot betona elementu grodu aku tuvāk par 4 metriem no kaimiņa zemesgabala robežas un izmantojot tehnoloģisko risinājumu – atklātu infiltrācijas lauku –, atzīstama par nelikumīgu.

[3.6] Balstoties uz iepriekš minēto, tiesa atzina, ka pārsūdzētais lēmums ir prettiesisks, kas ir pamats tā atcelšanai.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2024.gada 22.janvāra spriedumu trešā persona iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot pieteikumu noraidīt.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Administratīvā rajona tiesa spriedumā nepamatoti ir piemērojusi Aizsargjoslu likuma 28.panta trešās daļas 4.punktu, kas attiecas uz notekūdeņu stacijām un notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm. Ievērojot, ka trešās personas īpašumā nav plānots izbūvēt notekūdeņu attīrīšanas ietaisi tādā apjomā un mērogā, kā to regulē Aizsargjoslu likums, sanitārā aizsargjosla nav nosakāma.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2024.gada 22.janvāra spriedumu atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot pieteikumu noraidīt.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Aizsargjoslu likuma 28.panta ceturtā daļa attiecas uz aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm. Konkrētajā lietā saskaņā ar projektu kanalizācijas sistēma ir slēgta tipa bioloģiskās attīrīšanas ietaise ar slēgta tipa filtrācijas lauku, kurā ietek attīrīts ūdens.

[5.2] Lietā nav piemērojams noteikumu Nr.240 132.punkts, jo šo noteikumu 133.[1]apakšpunkts paredz, ka 132.punktā minētā prasība un nosacījumi neattiecas uz inženiertīkliem un to objektiem.

[5.3] Saskaņā ar sertificēta ģeodēzista izpildmērījumu slēgtais filtrācijas lauks no pieteicēja zemesgabala robežas atrodas 4,25 metru attālumā. Līdz ar to Aizsargjoslu likuma 28.panta trešās daļas 5.punktā noteiktais aizsargjoslas platums ap decentralizētās kanalizācijas sistēmas sastāvā esošo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu – 2 metri – ir ievērots.

[6] Paskaidrojumos par atbildētājas un trešās personas apelācijas sūdzību pieteicējs tās uzskata par nepamatotām un lūdz noraidīt, norādot, ka domes uzskats, ka septiķis ir slēgta ietaise ar slēgta tipa filtrācijas lauku, ir nepareizs. Septiķa notekūdeņi nokļūst apkārtējā vidē. Savukārt slēgta bioloģiskā attīrīšanas ietaise ir rūpnieciski ražota, sertificēta un pilnībā automatizēta sistēma, kuras attīrītie notekūdeņi ir izmantojami atkārtoti, kā tehniskais ūdens.

Motīvu daļa

[7] Administratīvā apgabaltiesa, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka atbildētājas un trešās personas apelācijas sūdzības ir pamatotas un pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

[8] Saskaņā ar būvniecības dokumentāciju strīdus būvniecības iecere paredz trešās personas nekustamajā īpašumā izbūvēt dzīvojamās mājas kanalizācijas sistēmu, ko veido kanalizācijas ārējais inženiertīkls (pašteces kanalizācijas cauruļvadi), notekūdeņu attīrīšanas būves – septiķis (divas nosēdakas), drenāžas sadales aka un infiltrācijas lauks (*lietas 39.lapa*).

Atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 12.jūnija noteikumu Nr.326 „Būvju klasifikācijas noteikumi", kas noteic būvju klasifikāciju pēc lietošanas veida, pielikuma „Būvju klasifikācija" 242.punktam kanalizācijas tīklus un notekūdeņu attīrīšanas būves pieskaita inženierbūvēm.

Ņemot vērā būvniecības ieceres dokumentācijā norādītos parametrus (cauruļvadu iekšējo diametru 110 mm un notekūdeņu attīrīšanas inženierbūves jaudu līdz 5 m^3/diennaktī), secināms, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi" 2.pielikumu „Būvju iedalījums grupās atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi" strīdus kanalizācijas sistēmas būves ir pieskaitāmas pirmās grupas inženierbūvēm (3.1.18. un 3.1.23.apakšpunkts).

[9] Inženierbūvju būvniecības procesa kārtību un būvniecības procesam nepieciešamos dokumentus un to saturu reglamentē Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumi Nr.253 „Atsevišķu inženierbūvju noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.253).

Noteikumu Nr.253 11.punktā ir noteikts, ka būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādā atbilstoši būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un attiecīgās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, ievērojot Būvniecības likumā noteiktos būvniecības principus.

Ierosinot pirmās grupas inženierbūves būvniecību, būvvaldē iesniedzams paskaidrojuma raksts (6.[2]1.apakšpunkts), kuram pievieno noteikumu 30. un 33.punktā paredzētos dokumentus, tostarp saskaņojumu ar trešajām personām, kuru tiesības tiek skartas (30.3.1.3.apakšpunkts), kā arī jāpievieno citas atļaujas vai saskaņojumus, ja to nosaka normatīvie akti (30.4.apakšpunkts).

Saskaņā ar noteikumu Nr.253 41.punktu, saņemot būvniecības ieceres iesniegumu, būvvalde izskata būvniecības ieceres atbilstību normatīvajiem aktiem un pieņem lēmumu atbilstoši Būvniecības likuma 14.panta trešās daļas 2.punktam par būvniecības ieceres akceptu vai atteikumu akceptēt būvniecības ieceri.

No minētajām normām izriet būvvaldes pienākums pārliecināties par to, ka būvniecības ieceres īstenošanai ir iesniegti nepieciešamie dokumenti un tie atbilst būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un attiecīgās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, tostarp pārbaudot, vai ir saņemti saskaņojumi no trešajām personām, kuru intereses tiek aizskartas.

[10] Lietā galvenais ir strīds par to, vai trešās personas būvniecības ieceres realizācijai ir nepieciešams saņemt pieteicēja saskaņojumu.

Pieteicējs norāda, ka trešās personas būvniecības ieceres īstenošanai ir jāsaņem viņa piekrišana, jo kanalizācijas būvi (betona grodu nosēdaku) ir paredzēts būvēt tuvāk trešās personas un pieteicēja zemesgabalu kopējai robežai, nekā to pieļauj Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 132.punkts. Tāpat pieteicējs iebilst infiltrācijas lauka izbūvei viņa zemesgabala robežas tuvumā, jo uzskata, ka no infiltrācijas lauka kanalizācijas

ūdeņu piesārņojums nonāks pieteicēja īpašumā.

Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt pieteicēja argumentiem un iebildumiem turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[11] Noteikumu Nr.240 (redakcijā uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi) 132.punkts noteic, ka jaunbūvējamās būves izvieto ne tuvāk par 4 metriem no zemes vienības robežām. Šo attālumu var samazināt, ja ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka rakstveida saskaņojums un netiek pārkāptas normatīvo aktu prasības ugunsdrošības, higiēnas un insolācijas jomā.

Noteikumu Nr.240 133.punkts paredz izņēmuma gadījumus, tostarp, nosakot, ka 132.punktā minētā prasība un nosacījumi neattiecas uz inženiertīkliem un to objektiem. Saskaņā ar noteikumu Nr.240 133.[1]punktu šo noteikumu 133.punktā minētajos gadījumos jāsaņem visu to zemes īpašnieku rakstveida saskaņojums, uz kuru īpašumiem vai virs kuru īpašumiem būvi iecerēts izvietot.

Izvērtējot minētās tiesību normas to kopsakarā, secināms, ka attiecībā uz inženiertīkliem un to objektiem nav izvirzītas prasības šo būvju izvietojumam zemes vienībā attiecībā uz zemes vienības robežām. Līdz ar to noteikumu Nr.240 132.punktā noteiktais minimālais attālums no zemes vienības robežas, kas jāievēro jaunbūvējamās būves novietošanā, nav attiecināms uz strīdus būvniecību, kas paredz notekūdeņu kanalizācijas inženiertīklu un to objektu (notekūdeņu attīrīšanas iekārtu) būvniecību.

Tā kā strīdus inženierbūves nav paredzēts izvietot pieteicēja īpašumā, pieteicējs nepamatoti atsaucas uz minēto tiesību normu kā pamatojumu nepieciešamībai saskaņot strīdus būvniecību ar viņu.

[12] Vienlaikus jāņem vērā, ka līdz ar kanalizācijas tīkla izbūvi šādam objektam atbilstoši Aizsargjoslu likumam ir paredzēta ekspluatācijas aizsargjosla, savukārt notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm – sanitārā aizsargjosla.

Proti, saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 12.panta otrās daļas 7.punktu viens no ekspluatācijas aizsargjoslu veidiem ir aizsargjoslas gar kanalizācijas tīkliem. Atbilstoši šā likuma 19.panta pirmajai daļai aizsargjoslas gar šādiem tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību. Saskaņā ar minētā panta otro daļu aizsargjosla gar pašteces kanalizācijas vadiem ir 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 28.panta pirmo daļu aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes.

Savukārt minētā likuma 33.panta otrā daļa noteic, ka, ierosinot tādu objektu būvniecību (ierīkošanu), kuriem citstarp šā likuma 19.pantā un 28.pantā noteiktas aizsargjoslas, objekta īpašnieks vai valdītājs attiecīgā objekta būvniecību (ierīkošanu) saskaņo ar zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju vai – normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos – informē zemes īpašnieku vai tiesisko valdītāju, uz kura nekustamo īpašumu attiecas aizsargjosla.

Tādējādi aizsargjoslas noteikšana uzskatāma par īpašuma tiesību ierobežojumu, kas vērsts uz attiecīgā objekta ekspluatācijas un drošības nodrošināšanu. Tāpēc vispārīgi attiecīga objekta izbūve un no tā izrietošās sekas – aizsargjoslas izveide – atbilstoši minēto normu prasībām saskaņojama ar zemesgabala, kuru konkrētais ierobežojums skar, īpašnieku vai tiesisko valdītāju. Šīs prasības mērķis ir nodrošināt, lai objekta būvniecība un attiecīgi ietekme, kādu šī būvniecība rada, nenotiktu bez zemesgabala īpašnieka ziņas, tādējādi nodrošinot, lai nesamērīgi netiktu ierobežotas privātpersonas īpašuma tiesības (*Senāta 2019.gada 28.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-222/2019, ECLI:LV:AT:2019:1028.A420313014.2.S, 8.punkts*).

Tātad no Aizsargjoslu likuma regulējuma izriet vispārīga prasība pirms kanalizācijas tīkla un notekūdeņu attīrīšanas ietaises būvniecības saņemt tās personas piekrišanu, kuras zemesgabals būvniecības rezultātā tiks apgrūtināts ar aizsargjoslu.

Tādējādi tālāk noskaidrojams, vai strīdus būvniecības rezultātā pieteicēja īpašums tiks apgrūtināts ar aizsargjoslām.

[13] Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 19.panta panta otro daļu aizsargjosla gar pašteces kanalizācijas vadiem ir 3 metri katrā pusē no cauruļvada ārējās malas.

Pārbaudot strīdus būvniecības ieceres dokumentāciju (*plānu ar kanalizācijas tīkliem ŪKT-1 lietas 39.lapā*), apgabaltiesa konstatē, ka strīdus kanalizācijas būves trešās personas zemes vienībā nav plānots izbūvēt tuvāk par 3 metriem no blakus esošās pieteicēja zemes vienības robežas.

Apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa nepamatoti noteikusi projektā paredzēto attālumu no zemes vienības robežas līdz nosēdakai K1-1 aprēķinu rezultātā, balstoties uz izpilduzmērījuma plānu (*lietas 45.lapa*). Jāuzsver, ka, lemjot par būvniecības ieceres akceptēšanu, būvvaldes rīcībā nebija 2022.gada 22.septembra izpilduzmērījuma plāns. Būvvalde, pārbaudot ieceres atbilstību normatīvajiem aktiem, vērtējusi projekta dokumentāciju, tostarp plānu, kurā norādīts inženierbūves novietojums zemes gabalā (plānu ar kanalizācijas tīkliem ŪKT-1), kas iesniedzams atbilstoši noteikumu Nr.253 33.1.apakšpunktam un no kura izriet, ka nosēdaka K1-1 no robežas atradīsies 3 metru attālumā. Tātad ekspluatācijas josla pieteicēja zemes vienību neskars.

Tāpat jānorāda, ka izskatāmajā lietā nav pārsūdzēts būvvaldes lēmums par strīdus kanalizācijas sistēmas pieņemšanu ekspluatācijā (2022.gada 10.oktobra atzīme par būvdarbu pabeigšanu). Līdz ar to tiesai nav pamata pievērsties jautājumam, vai būvdarbi veikti atbilstoši paskaidrojuma rakstam. Vienlaikus *obiter dictum* (proti, garāmejot) norādāms, ka arī no izpilduzmērījuma plāna neizriet, ka kāds no kanalizācijas sistēmas elementiem atrastos tuvāk par 3 metriem no blakus esošās zemes vienības robežas. Pretēji pirmās instances tiesai apgabaltiesa nekonstatē pamatu slēdzienam, ka izpildmērījumi būtu veikti no strīdus betonu grodu akas vidus līdz pieteicēja zemesgabala robežai. Apgabaltiesai nav pamata apšaubīt sertificēta mērnieka plānā izdarīto atzīmi, ka attālums no konkrētā objekta līdz robežai ir 3,43 metri.

[14] Attiecībā uz sanitāro joslu noteikšanu notekūdeņu attīrīšanas ietaisei jāņem vērā, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 28.panta trešo daļu aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un ietaises tehniskā raksturojuma.

Atbilstoši strīdus būvniecības ieceres projekta dokumentācijai, ko, pamatojoties uz Ministru kabineta 2015.gada 30.jūnija noteikumiem Nr.327 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-15 „Kanalizācijas būves”” (turpmāk – būvnormatīvs LBN-223-15) izstrādājusi sertificēta inženiere /pers. C/, notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt septiķi ar infiltrācijas lauku.

Septiķa definīcija ir atrodama Ministru kabineta 2017.gada 27.jūnija noteikumos Nr.384 „Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu”, kuru 2.3.apakšpunktā noteikts, ka septiķis ir rūpnieciski ražota vai individuāli izgatavota tvertne ar divām vai vairākām kamerām cilvēka radīto notekūdeņu un fekālo nogulšņu nostādināšanai ar pārplūdi vidē pēc nostādināšanas.

Saskaņā ar būvnormatīva LBN-223-15 143.2.apakšpunktu septiķi ir pieskaitāmi pie bioloģiskās sadzīves notekūdeņu attīrīšanas metodes. Būvnormatīva LBN-223-15 151.1.apakšpunkts paredz, ka notekūdeņu attīrīšanai, ja notekūdeņu apjoms nepārsniedz 5 m^3/d, lieto septiķus kopā ar filtrācijas laukiem, apakšzemes filtrējošām drenām, smilts-grants filtriem, filtrācijas grāvjiem un filtrācijas akām.

Strīdus būvniecības ieceres paskaidrojošajā rakstā ir norādīts, ka notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt divu kameru septiķi, kas izbūvēts no betona grodu akām ar darba tilpumu 2,65 m^3. Pēc notekūdeņu nostādināšanas tos paredzēts infiltrēt izbūvējamā drenāžas laukā (pēc plāna infiltrācijas lauks – apgabaltiesas piezīme), kas izveidots no plastmasas drenāžas sadales akas un drenāžas cauruļvadiem. Drenāžai paredzēti ventilācijas izvadi. Zem drenāžas cauruļvadiem izveidojams oļu bērums 50 cm, virs caurulēm 20 cm biezumā. Drenāžas lauks pārklājams ar ģeotekstilu, virsū uzberot melnzemi

un apsējot ar zāliena sēklām. Skaidrojošā apraksta sadaļā „Materiālu un iekārtu specifikācija; būvdarbu apjomi" norādīts, ka paredzēts uzstādīt saliekamo betona elementu grodu aku DN1000 (2,55 m dziļumā) ar akas pamatni, grodiem, blīvgumiju grodu savienojumu vietās, grodu pārsegumu vāku, hidroizolāciju un ķeta akas vāku 10 t – 2 komplektus (*lietas 48.-51.lapa*).

[15] Aizsargjoslu 28.panta trešajā daļā ir noteikts, ka attīrīšanas ietaisēm ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai vai apstrādei), kuru jauda ir lielāka par 5 m^3/d, sanitārās aizsargjoslas platums ir 50 metri (1.punkts); atklātām notekūdeņu apstrādes tilpēm un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai –100 metri (2.punkts); atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem – 200 metri (3.punkts); atklātiem filtrācijas laukiem –50 metri (4.punkts); slēgta tipa filtrācijas laukiem, kuros ietek attīrīts ūdens no slēgta tipa bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm, –2 metri (5.punkts).

Izvērtējot iepriekš norādīto strīdus notekūdeņu attīrīšanas ietaišu aprakstu, apgabaltiesa nekonstatē faktus, kas norādītu uz atklātu notekūdeņu attīrīšanu un apstrādi. Projekta dokumentācijā paredzēts izbūvēt septiķi – slēgtas tvertnes –, kura darba tilpums nav lielāks par 5 m^3/d, līdz ar to sanitārā aizsargosla šādai būvei nav paredzēta. Savukārt filtrācijas lauks veidots no apakšzemes filtrējošām drenām, kurās ietek septiķī nostādināšanas ceļā attīrītais ūdens. Līdz ar to apgabaltiesa piekrīt atbildētājai, ka izskatāmajā gadījumā projektētais infiltrācijas lauks atbilst slēgta tipa filtrācijas laukam, kuram nosakāma aizsargjosla 2 metru platumā.

No plāna ar kanalizācijas tīkliem ŪKT-1, ņemot vērā plāna mērogu, konstatējams, ka infiltrācijas lauku paredzēts novietot tālāk par 2 metriem no pieteicēja zemes vienības robežas. Līdz ar to sanitārā aizsargjosla pieteicēja zemes vienību neskars. To apstiprina arī izpilduzmērījuma plāns, no kura izriet, ka infiltrācijas lauks no pieteicēja zemes vienības atrodas 4,25 metru attālumā.

[16] Apkopojot minēto, apgabaltiesa secina, ka lietā esošie pierādījumi apstiprina, ka strīdus būvniecības rezultātā pieteicēja īpašums ar aizsargjoslām netiks apgrūtināts, līdz ar to trešajai personai pieteicēja piekrišana strīdus būvniecībai nebija nepieciešama. Attiecīgi atzīstams, ka iestāde pamatoti ir akceptējusi trešās personas būvniecības ieceri bez pieteicēja saskaņojuma.

[17] Pieteicējs apgalvo, ka no kaimiņu īpašumā izbūvētā septiķa gruntī novadītie notekūdeņi piesārņos pieteicēja zemi.

Šāds pieteicēja apgalvojums ir deklaratīvs, bez šo apgalvojumu apstiprinošiem objektīviem pierādījumiem.

Vispirms jānorāda, ka Kandavas novada domes 2011.gada 30.novembra saistošo noteikumu Nr.19 „Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.– 2023. gadam. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" 243.punkts pieļauj viensētās, kur nav izbūvēti maģistrālie kanalizācijas kolektori, izbūvēt hermētiskos izsmeļamos krājrezervuārus vai lokālās bioloģiskās attīrīšanas iekārtas, pie kādām pieskaitāmi arī septiķi, kuru projektēšanas prasības regulē būvnormatīvs LBN-223-15.

Apgabaltiesa neapšauba, ka septiķis kopā ar infiltrācijas sistēmu notekūdeņu izlaidei vidē ir tehniski vienkārša notekūdeņu attīrīšanas ietaise, kura, esot projektētai vai izbūvētai neatbilstoši normatīvo aktu prasībām, vai kura no īpašnieka puses netiek apkopta, var radīt apdraudējumu apkārtējai videi. Tomēr izskatāmajā gadījumā, ņemot vērā pieteikuma priekšmetu, apgabaltiesa nekonstatē un pieteicējs arī nenorāda, kādas normatīvo aktu prasības strīdus kanalizācijas sistēmas projektēšanā nav ievērotas.

Pieteicējs norāda uz augstu gruntsūdeņu līmeni strīdus teritorijā, kas pieteicēja ieskatā nepieļauj trešās personas izvēlēto notekūdeņu attīrīšanas metodi. Apgabaltiesa pieteicēja argumentu uzskata par nepamatotu. Strīdus kanalizācijas sistēmas projektētāja ir sniegusi lietā skaidrojumu, kurā norāda, ka filtrācijas lauks atbilstoši iecerei uzbērts, pacelts virs gruntsūdens līmeņa, kā arī lietā iesniegta informācija par meliorācijas sistēmas pastāvēšanu strīdus teritorijas apvidū (*lietas 126.-127.lapa*).

Pieteicējs norāda uz viņaprāt neatbilstoši veiktu cauruļvadu un akas grodu hermetizāciju, taču minētie argumenti attiecas uz būvdarbu izpildi. Atbilstoši strīdus būvniecības ieceres dokumentācijai projekts paredz veikt nosēdaku hidroizolāciju (sk. materiālu un iekārtu specifikāciju).

Pārējie pieteicēja iebildumi nav atzīstami par nozīmīgiem, proti, par tādiem, kuri varētu ietekmēt apgabaltiesas secinājumus par pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

[18] Apkopojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst pārsūdzēto lēmumu par tiesisku.

[19] Pirmās instances tiesas spriedums ir nepamatots. Tiesa nav pareizi novērtējusi lietas apstākļus un nepareizi piemērojusi tiesību normas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Tukuma novada domes 2022.gada 27.jūlija lēmuma (prot. Nr.12, 53. §) atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senātā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesneses

S.Liniņa I.Kaļiņina R.Paegle